

महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ,

(शासनाचा सार्वजनिक उपक्रम)

५८३/व, गुलटेकडी, मार्केट यार्ड, पुणे -४११ ०३७

दूरध्वनी ०२०-६६२६६०००, २४६२९५५५५५१, ६६२६६८१९, ६६२६६८३९.

Email : mswcinfo@mswarehousing.com, mswc2k@yahoo.com

Website: mswarehousing.com

अत्यंत महत्वाचे -

जा.क्र. : मरावम/प्रनि/व.पावती/कर्ज/२८०

दिनांक : २३/०२/२०१२.

परिपत्रक

विषय :- वखारपावतीवर अल्प व मध्यम भूधारक शेतकऱ्यांना

वखारपावती तारणावर अल्प व्याज दराने कर्ज.

वखारपावतीद्वारे शेतकऱ्यांचे सक्षमीकरण, तसेच शेतकऱ्याने साठवण केलेल्या शेतमालाच्या परक्राम्य वखारपावतीवर बँकांमार्फत अल्प दराने तारण ऋण सुविधा मिळवून देणेबाबत महामंडळ प्रयत्नशील होते. ह्याबाबत केंद्र शासनाने नुकतेच म्हणजे दि. ३०/१२/२०११ रोजी, किसान क्रेडीट कार्डधारक, अल्प व मध्यम भूधारक शेतकऱ्यांना वखारपावती तारणावर, पिक कर्ज योजनेस २०११-१२ साठी मुदतवाढ झाली असून, ₹ ३.०० लाखापर्यंत अल्प व्याज दराने (७%) कर्ज देण्याचे आदेश निर्गमित केले आहेत, यामुळे शेतकऱ्यांना महामंडळाने साठवणूक केलेल्या साठयावर त्वरित तारण ऋण मिळणेस्तव फायदा होणार आहे.

त्या दृष्टीने वखारपावती तारणावर पिक कर्ज सुविधा अल्प व मध्यम भूधारक, पिक धारक शेतकरी यांना अल्प दरात तारण ऋण ७% उपलब्ध करून देणेबाबत, भारत सरकारने दि. ३० डिसेंबर, २०११ च्या आदेश निर्गमित केलेले आहेत. सदरबाबतचा इंग्रजी आदेश व त्याचा मराठी अनुवाद सोबत जोडण्यांत येत आहे.

तसेच अपर सविव, भारत सरकार, कृषि मंत्रालय यांनी दि. १७/०१/२०१२ च्या पत्रान्वये, किसान क्रेडीट धारक, अल्प व मध्यम भूधारक शेतकऱ्यांना वखारपावती तारणावर हंगामोत्तर कालावधीत वाढीव सहा महिन्यांचे कालावधीकरितां पिक कर्ज प्रमाणे सम अल्प व्याज दराने वखारपावतीवरही तारण ऋण उपलब्ध होणार आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना अल्प व्याज दराने तारण ऋण मिळून, शेतकऱ्यांच्यासाठी विक्री पूर्व कालावधीत आर्थिक सबलीकरण होण्यांस मदत होणार आहे व त्यामुळे बाजारभाव कमी असतांना, न्यूनतम दराने विक्री न करता, महत्तम बाजारभाव आल्यानंतर विक्री करून अधिक उत्पन्न मिळण्यांस शेतकऱ्यांना मदत होईल.

सर्व ग्रामपंचायत, मंडळ कृषि अधिकारी, तालुका कृषि अधिकारी, सर्व बँकां, सर्व पतसंस्था यांना या पत्रांच्या प्रती देऊन, शेतकऱ्यांना अल्प व्याज दराने वखारपावतीवर कर्ज उपलब्ध होईल यादृष्टीने सदर सूचना प्रसारित करण्यांत याव्यात. सदर पत्रांच्या प्रती दर्शनी भागात, नोटीस बोर्डवर लावण्यांत याव्यात. तसेच जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांना सदर योजनेचा लाभ घेण्याचे दृष्टीने उद्युक्त करावे व महामंडळाच्या साठवणुकीवरील वखारपावतीचा लाभ घेण्याविषयी कळविण्यांत यावे.

(सोबत- संदर्भित परिपत्रकांच्या प्रती-३)

प्रति,

१. सर्व केंद्रप्रमुख/ उपव्यवस्थापक (संकुल/अभि), म.रा.व.म...आवश्यक कार्यवाहीस्तव.
२. सर्व विभागीय प्रमुख, म.रा.व.म...आवश्यक कार्यवाहीस्तव.
३. सर्व शाखा प्रमुख, मुख्य कार्यालय.
४. सर्व ग्रामपंचायत/ मंडळ कृषि अधिकारी/ तालुका कृषि अधिकारी/ सर्व बँकां/ सर्व पतसंस्था

प्रत सादर — १. मा. सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, पुणे.
२. मा.आयुक्त (कृषि), पुणे.

(विश्वास ज भोसले)

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

(सहपत्र – परिपत्रक क्र. मरावम/प्रनि/व.पावती/कर्ज/२८०, दि.२३/०२/२०१२)

एफ नं.२०/९/२०११-एसी

भारत सरकार,

वित्त मंत्रालय,

वित्त सेवा विभाग,

जीवनदीप बिल्डिंग,
संसद मार्ग, नवी दिल्ली
३० डिसेंबर, २०११

१. मुख्य महाव्यवस्थापक, आरपीसीडी,
रिझर्व बँक ऑफ इंडिया,
सीओ : मुंबई.

२. मुख्य महाव्यवस्थापक, सीपीडी,
नाबार्ड,
मुख्य कार्यालय, मुंबई.

विषय : केंद्रिय अर्थसंकल्प अंमलबजावणी सन २०११-१२ –
व्याज अर्थसहाय्य योजना अल्प कालावधी पीककर्ज सन २०११-१२.

महोदय,

१. उपरोक्त विषयी व्याज अर्थसहाय्य योजनेस पिक कर्ज २०११-१२ साठी शेतकऱ्यांना ₹ ३.०० लाखापर्यंत ७% प्रतिवर्ष व्याजदराने देण्यास मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे.

२. शासनाने “व्याज अर्थसहाय्य योजना” सन २०११-१२ साठी खालील अटीप्रमाणे मान्यता दिलेली आहे.

अ) सार्वजनिक उपक्रम बँका, सहकारी बँका, क्षेत्रीय ग्रामीण बँका यांनी त्यांच्या स्वतःच्या निधीतून अल्प कालावधीसाठी पिक कर्ज ₹ ३.०० लाखापर्यंत प्रति शेतकरी दिल्यास अशा सर्व वित्त पुरवठा करणाऱ्या संस्था/ बँकांकडून त्यांना अल्प कालावधीसाठी स्थानिक स्तरावर शेतकऱ्यांना अल्प मुदतीसाठी ७% प्रतिवर्ष व्याजदराने प्रति शेतकरी कर्ज दिल्यास, त्यांना व्याज अर्थसहाय्य योजनेनंतर्गत २% प्रतिवर्ष दराने मिळेल. व्याजदराने प्रति शेतकरी कर्ज रक्कम ज्या तारेखेस वाटप अथवा उचल झाली ते २% व्याज अर्थसहाय्याची परिगणना ही, पिक कर्ज रक्कम ज्या तारेखेस वाटप अथवा उचल झाली ते शेतकऱ्यांकडून प्रत्यक्ष परतफेड करेपर्यंत किंवा बँकेने परतफेड करण्याची जी तारीख निश्चित केली आहे, तोपर्यंत यापैकी जी तारीख पहिली असेल त्याप्रमाणे करावी. परंतु परिगणना करताना एक वर्षाचा परतफेडीचा कालावधी कमाल मर्यादेच्या अधीन राहून करावा.

ब) जे शेतकरी पिक कर्जाची परतफेड वाटप झाल्यानंतर जलद गतीने एक वर्षाच्या आंत करतील त्यांना अतिरिक्त व्याज अर्थसहाय्य ३% दराने उपलब्ध राहील. याचाच अर्थ जलदगतीने पिक कर्ज परतफेड करतील, अशा शेतकऱ्यांना सन २०११-१२ मध्ये अल्प कालावधीचे पिक कर्ज फक्त ४% प्रतिवर्ष व्याज दराने मिळेल. हा फायदा जे शेतकरी परतफेड एक वर्ष मुदतीनंतर करतील त्यांना मिळणार नाही.

क) नाबार्डने पुनर्वित्त व्यवस्थापन संवलतीच्या दराने क्षेत्रीय ग्रामीण बँका, सहकारी बँका यांना केल्यास नाबार्डला व्याज अर्थसहाय्य योजनेचा फायदा ४.५% दराने मिळेल. परंतु अशा सर्व वित्त पुरवठा करणाऱ्या संस्था/ बँका शेतकऱ्यांना ₹ ३.०० लाखापर्यंत ७% प्रतिवर्ष व्याजदराने कर्ज उपलब्ध करून देतील.

ड) नाबार्डला प्रशासकीय खर्चापोटी त्यांनी २० बेसीस पॉर्ट त्यांनी पुनर्वित्त अर्थसहाय्य क्षेत्रीय ग्रामीण बँका, सहकारी बँकांना करण्यासाठी मिळेल.

इ) व्याज अर्थसहाय्य शेतकऱ्यांसाठी वाटपाचे तारखेपासून परतफेडीच्या तारखेपर्यंत कमाल एक वर्षासाठी उपलब्ध राहील.

ई) देशामध्ये व्याक्षेत्रामध्ये (Warehousing Sector) वृद्धी व विकास करण्यासाठी तसेच वेअरहौसिंगच्या व्यवसायामध्ये व कार्यक्षमतेमध्ये वाढ करण्यासाठी, भारत सरकारने व्याक्षर (विकास व विनियमन) कायदा २००७ अन्वयें हस्तांतरणीय व्याक्षरपावती (निगोशिएबल व्याक्षरपावती) प्रणाली निर्माण केली. सध्या शेतकऱ्यांना हंगाम पूर्व पिक कर्ज हे ७% व्याज अर्थसहाय्य दराने हंगाम पूर्व पिक कर्ज म्हणून उपलब्ध आहे. हंगामोत्तर कर्ज शेतकऱ्यांना हस्तांतरणीय व्याक्षरपावतीवर सध्या व्यापारी व्याज दराने दिले जाते. शेतकऱ्यांचे नैराश्य घालविण्यासाठी व शेतकऱ्यांना व्याक्षारीमध्ये व्याक्षरपावतीवर धान्य साठविण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी, व्याज अर्थसहाय्य योजनेचा फायदा छोट्या व अल्प भू-धारक शेतकऱ्यांना ‘किसान क्रेडीट कार्ड’ असलेल्यांना हंगामोत्तराचे पुढील सहा महिने कालावधीसाठी व्याक्षरपावतीवर पिक कर्ज धर्तीवर तारण त्रण म्हणून मिळेल.

फ) सर्व वित्त पुरवठा करणाऱ्या संस्था/ बँकांनी या योजनेचा शेतकऱ्यांमध्ये प्रसार करून, शेतकऱ्यांमध्ये जागृती करावी.

३. आरबीआय आणि नाबार्ड यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सुध्दा सर्व वित्त पुरवठा करणाऱ्या संस्था/ बँकांनी त्यांचे प्रतिपूर्ती दावे विहित मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे वेळेत सादर करण्याच्या सूचना द्याव्यात.

४. आरबीआय आणि नाबार्ड या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी नोडल एजन्सी म्हणून काम करतील. त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी आवश्यक त्या सूचना सार्वजनिक बँका, क्षेत्रीय ग्रामीण बँका, सहकारी बँका यांना सदर शासन निर्णयाच्या प्रतीसह पारित कराव्यात.

आपला विश्वासू,

सही /-
(अनिल कुमार)
सेवकशन ऑफिसर,(एसी)
दूरध्वनी क्र.०९९-२३७४८७८२

FAX Speed Post

F.No.20/2/2013-AC
Government of India
Ministry of Finance
Department of Financial Services

Jeevan Deep Building, Parliament Street,
New Delhi on the 30th December, 2011

Tc

1. The Chief General Manager, RPCD Reserve Bank of India
CD Member 2. The Chief General Manager, CPD NABARD
HO Mumbai

Subject: - Implementation of Union Budget Speech 2011-12 – Interest Subvention Scheme for Short Term Crop Loans during the year 2011-12.

三

I am directed to refer to the above mentioned subject and to say that the Interest Subvention Scheme has been extended to crop loans disbursed during the year 2011-12 as well, in order to ensure that farmers get crop loans upto Rs. 3 lakh at 7% per annum.

2. The Government has approved the Interest Subvention Scheme 2011-12 with the following stipulations:

Number 2822

Interest Subvention of 2% per annum to Public Sector Banks (PSBs), Cooperative Banks and Regional Rural Banks (RRBs) on their own funds used for short term crop loans upto Rs.3,00,000/- per farmer provided the lending institutions make available short-term credit at the ground level at 7% per annum to farmers. 2% interest subvention will be calculated on the crop loan amount from the date of its disbursement/ drawal up to the date of actual repayment of the crop loan by the farmer or up to the due date of the loan fixed by the banks, whichever is earlier, subject to a maximum period of one year.

- (i) An additional interest subvention @ 3% will be available to the prompt paying farmers from the date of disbursement of the crop loan up to the actual date of repayment by farmers or up to the due date fixed by bank for repayment of crop loan, whichever is earlier, subject to a maximum period of one year from the date of disbursement. This also implies that the prompt paying farmers would now get short term crop loans @ 4% per annum during the year 2011-12. This benefit would not accrue to those farmers who repay after one year of availing such loans.
  - (ii) Interest Subvention would be given to NABARD for providing concessional refinance to Regional Rural Banks and Cooperative Banks at interest rates of 4.5% provided these lending institutions lend such loans upto Rs.3,00,000/- @ 7% per annum to the farmers.
  - (iii) An administrative cost of 20 basis points would be given to NABARD on its refinance assistance provided to Regional Rural Banks and Cooperative Banks.
  - (iv) Interest Subvention would be available to farmers from the date of disbursement till the date of repayment, subject to a maximum period of one year.

Contd.

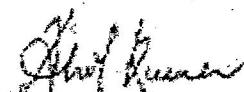
(vi) For the appropriate growth and development of the warehousing sector in the country and to bring efficiency in the conduct of warehousing business, the Government of India has introduced a negotiable warehouse receipt (NWTR) system in the country by enacting the Warehousing (Development & Regulatory) Act, 2007. At present concessional crop loan @ 7% with interest rate subvention is available to farmers as pre-harvest loan. However, in case of post-harvest loan against the negotiable warehouse receipts, the farmers are granted loan at commercial rates. In order to discourage distress by farmers and to encourage them to store their produce in warehousing against warehouse receipts, the benefit of interest subvention will be available to small and marginal farmers having Kisan Credit Card for a further period of up to six months post harvest on the same rate as available to crop loan against negotiable warehouse receipt for keeping their produce in warehouses.

(vii) The lending institutions are advised to publicize the scheme amongst the farmers.

3. RBI and NABARD are also requested to instruct the lending institutions to send their reimbursable claims timely as per already laid down guidelines.

4. RBI and NABARD, the nodal agencies for the implementation of this scheme, are requested to issue necessary instructions to PSSs, RRBs and Cooperative Banks about the scheme for the year 2011-12, with a copy to this Department.

Yours faithfully,

(Anil Kumar)
Section Officer (AO)
Tel. No. 011-23748762

R-920/e-S
24/19/192

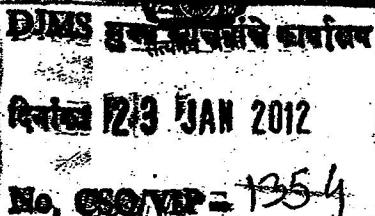
G.C. PATI

Additional Secretary
Government of India
Ministry of Agriculture
(Department of Agriculture
& Cooperation)
Krishi Bhawan, New Delhi-110114

REWT

अपर सचिव
भारत सरकार
कृषि मंत्रालय
(कृषि एवं सहकारिता विभाग)
कृषि भवन, नई दिल्ली-110114

D.O. No.1(12)/2010 credit I

Tel.: 23383744
Fax: 23382977
Dated: 17-01-2012

Dear Sri Gaikwad

You are aware of the various measures taken by the Government for ensuring adequate and timely availability of credit to the farmers at relatively lower rate of interest. One such significant and important measure is implementation of interest subvention scheme for crop loans to ensure that farmers get crop loans upto Rs. 3 lakh at 7% per annum with further additional interest subvention @3% during 2011-12 to the farmers for prompt repayment. Thus farmers promptly repaying the loan will be getting short term crop loans effectively @4% per annum during the year 2011-12.

2. For the appropriate growth and development of warehousing sector in the country, the Government of India has introduced a Negotiable Warehouse Receipt (NWR) system in the country by enacting the Warehousing (Development and regulation) Act, 2007. The provisions of the Act have been made effective from 25th October, 2010. This is a significant step to prevent distress sale of agricultural produce by the farmers, since the farmers will be eligible to obtain loan from the banks and cooperatives against the NWRs issued by the warehouses registered under this Act. So far, the interest subvention scheme and additional interest subvention@ 3% for prompt repayment was applicable only for pre-harvest loan i.e. crop loans. However, in case of post-harvest loans against NWRs, the farmers were granted loans at commercial rates.

3. In order to encourage farmers to store their produce in accredited warehouses, the Government has now decided to extend the benefit of interest subvention to small and marginal farmers having Kisan Credit Card for a further period of up to six months post-harvest on the same rate as available to crop loan against NWRs. The extension of benefit of interest subvention scheme for storage will enhance holding capacity of farmers and will facilitate better price realisation of produce by avoiding distress sale at the time of harvest.

4. NABARD and RBI will issue detailed operational guidelines for the implementation of the scheme, but in the meantime, the State Governments are requested to take necessary action for wide publicity of this decision and sensitise the farmers about benefit of storage in accredited warehouses. Further, the State Government may also activate and galvanise all its concerned line departments to ensure coverage of all the eligible farmers, more particularly small & marginal farmers within KCC fold so that benefit of this facility percolates to larger section of farmers. This issue may also be discussed in the SLBC and DLBC meetings to sensitize the Banks.

5. Action taken and achievements made in this regard may kindly be intimated.

With regards,
Yours sincerely,

J
(G.C. Pati)
1-1-2012

Shri Ratnakar Y. Gaikwad,
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
Mumbai

पुरुष सचिव
महाराष्ट्र शासन
PS/Agric
PS/Cooperatives
PS/Finance

3.9.2012
B.R. -

2. श्री. Finance
S. R. S.

DS(R) WST
MSWL
21/01/12